

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2003/41/EG
av den 3 juni 2003
om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 47.2, artikel 55 och artikel 95.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) En verklig inre marknad för finansiella tjänster är avgörande för den ekonomiska tillväxten och skapandet av nya arbetstillfällen inom gemenskapen.
- (2) Betydande framsteg har redan gjorts i upprättandet av denna inre marknad, vilket har inneburit att finansiella institut fått möjlighet att bedriva verksamhet i andra medlemsstater, samtidigt som en hög nivå säkerställts för konsumentskyddet på området finansiella tjänster.
- (3) I kommissionens meddelande "Att genomföra handlingsramen för finansmarknaderna: en handlingsplan", anges en rad åtgärder som behövs för att fullborda den inre marknaden för finansiella tjänster, och Europeiska rådet manade vid sitt möte i Lissabon den 23 och 24 mars 2000 till att denna handlingsplan skulle genomföras senast under år 2005.
- (4) I handlingsplanen för finansiella tjänster framhålls att högsta prioritet bör ges åt behovet av att upprätta ett direktiv om särskild tillsyn över institut som tillhandahåller tjänstepensioner, eftersom dessa är viktiga finansiella institut som spelar en nyckelroll när det gäller att säkerställa de finansiella marknadernas integration, effektivitet och likviditet, men som inte omfattas av en samlad ramlagstiftning på gemenskapsnivå som ger dem möjlighet att fullt ut utnyttja den inre marknadens fördelar.
- (5) Eftersom system för social trygghet utsätts för allt större påfrestningar kommer tjänstepensioner i högre grad att utnyttjas som ett komplement i framtiden. Tjänstepensioner bör därför utvecklas, dock utan att socialförsäkringssystemens betydelse ifrågasätts när det gäller ett tryggt, varaktigt och effektivt socialt skydd, som bör garantera en godtagbar levnadsstandard på alderdomen och som därför bör stå i fokus för målet att förstärka den europeiska sociala modellen
- (6) Detta direktiv utgör således ett första steg på vägen mot en inre marknad för tjänstepensioner som organiseras på europeisk nivå. Genom att det fastställs att aktsamhetsprincipen ("the prudent person rule") skall vara den grundläggande principen för kapitalplaceringar och genom att det görs möjligt för institut att bedriva verksamhet över gränserna främjas en överflyttning av sparandet till tjänstepensionsområdet, vilket bidrar till ekonomiska och sociala framsteg.
- (7) Syftet med de aktsamhetsregler som fastställs i detta direktiv är dels att garantera en hög grad av trygghet för de framtida pensionärerna genom att införa strikta tillsynskrav, dels att möjliggöra effektiv förvaltning av tjänstepensionsplaner.
- (8) Institut som drivs helt åtskilt från ett uppdragsgivande företag och som förvaltar fonderade medel utifrån det enda syftet att tillhandahålla pensionsförmåner bör ha frihet att tillhandahålla tjänster och frihet att investera utan begränsningar, med förbehåll endast för samordnade aktsamhetskrav, oavsett om dessa institut är juridiska personer eller inte.
- (9) I enlighet med subsidiaritetsprincipen bör medlemsstaterna fortfarande ha det fulla ansvaret för tjänstepensionssystemens uppbyggnad, liksom för beslut om vilken roll var och en av de tre "pelarna" i pensionsförsäkringssystemet skall spela i enskilda medlemsstater. När det gäller den andra pelaren bör de också ha det fulla ansvaret för den roll och funktion som de olika institut som tillhandahåller tjänstepensionsförmåner har, t.ex. branschtäckande pensionsfonder, företagspensionsfonder och livförsäkringsföretag. Detta direktiv är inte ägnat att ifrågasätta detta prerogativ.
- (10) De nationella reglerna för egenföretagares engagemang i tjänstepensionsinstitut skiljer sig åt. I vissa medlemsstater kan tjänstepensionsinstitut drivas på grundval av överenskommelser med en branschorganisation eller grupper av sådana vars medlemmar uppträder i egenskap av egenföretagare eller direkt med egenföretagare och anställda. I vissa medlemsstater kan en egenföretagare även bli medlem i ett institut när denne uppträder i egenskap av arbetsgivare eller tillhandahåller sina yrkesmässiga tjänster åt ett företag. I vissa medlemsstater kan inte egenföretagare bli medlemmar i ett tjänstepensionsinstitut om inte vissa villkor, inbegripet sådana som framgår av social- och arbetsmarknadslagstiftningen, är uppfyllda.

⁽¹⁾ EGT C 96 E, 27.3.2001, s. 136.

⁽²⁾ EGT C 155, 29.5.2001, s. 26.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 4 juli 2001 (EGT C 65 E, 14.3.2002, s. 135), rådets gemensamma ståndpunkt av den 5 november 2002 (ännu ej offentliggjord i EUT), Europaparlamentets beslut av den 12 mars 2003 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 13 maj 2003.

- (11) Institut som förvaltar planer som betraktas som en del av sociala trygghetssystem, vilka redan har samordnats på gemenskapsnivå, bör undantas från detta direktivs tillämpningsområde. Hänsyn bör dock tas till de specifika förutsättningar som gäller för de institut som i en enskild medlemsstat förvaltar såväl planer som betraktas som en del av sociala trygghetssystem som tjänstepensionsplaner.
- (12) Finansiella institut som redan omfattas av ramlagstiftning på gemenskapsnivå bör generellt undantas från detta direktivs tillämpningsområde. Eftersom sådana institut i vissa fall även erbjuder tjänster på tjänstepensionsområdet, är det dock viktigt att se till att detta direktiv inte ger upphov till någon snedvridning av konkurrensen. Sådan snedvridning kan undvikas om aktsamhetskraven i detta direktiv tillämpas på livförsäkringsföretagens tjänstepensionsverksamhet. Kommissionen bör även noggrant övervaka situationen på marknaden för tjänstepensioner och beakta möjligheten att utvidga den frivilliga tillämpningen av detta direktiv till andra reglerade finansiella institut.
- (13) När syftet är att trygga ekonomisk försörjning under pensionstiden bör förmåner från tjänstepensionsinstitutet i regel utgöras av utbetalning av pension under återstående livstid. Även utbetalning under viss tid eller utbetalning av ett engångsbelopp bör vara möjligt.
- (14) Det är viktigt att se till att äldre och funktionshindrade personer inte riskerar fattigdom utan kan åtnjuta en rimlig levnadsstandard. Tillräcklig täckning för biometrisk risker i tjänstepensionsprogram är en viktig aspekt i kampen mot fattigdom och osäkerhet bland äldre personer. När pensionsprogram inrättas bör arbetsgivare och arbetstagare, eller deras respektive företrädare, beakta möjligheten att pensionsprogrammet inbegriper täckning för risker kopplade till lång levnad och invaliditet samt efterlevandeskydd.
- (15) Om medlemsstaterna ges möjlighet att från tillämpningsområdet för nationell genomförandelagstiftning undanta institut som förvaltar planer som tillsammans har färre än hundra medlemmar, kan tillsynen underlättas i vissa medlemsstater utan att detta hindrar att den inre marknaden på detta område fungerar väl. Detta bör emellertid inte undergräva sådana instituts rätt att förvaltningen av investeringsportföljen och förvaringen av tillgångarna utse kapitalförvaltare och förvaringsinstitut som är etablerade och vederbörligen auktoriserade i andra medlemsstater.
- (16) Sådana institut som "Unterstützungskassen" i Tyskland, där medlemmarna inte har någon laglig rätt till förmåner med visst belopp och där deras intressen skyddas av en obligatorisk lagstadgad obeståndsförsäkring, bör undantas från detta direktivs tillämpningsområde.
- (17) För att skydda medlemmarna och förmånstagarna bör tjänstepensionsinstitutet begränsa sin verksamhet till sådana verksamheter som avses i detta direktiv, inbegripet verksamheter som direkt föranleds av dessa.
- (18) Om ett uppdragsgivande företag går i konkurs riskerar en medlem att förlora både sitt arbete och sina intjänade pensionsrättigheter. Detta gör det nödvändigt att säkerställa en tydlig åtskillnad mellan det uppdragsgivande företaget och institutet samt att minimikrav på aktsamhet fastställs för att skydda medlemmarna.
- (19) Driften av tjänstepensionsinstitut och tillsynen över dessa företer betydande skillnader i de olika medlemsstaterna. I vissa medlemsstater kan tillsynen utövas inte bara över själva instituten utan också över de enheter eller företag som har auktoriserats för att driva dessa institut. Medlemsstaterna bör kunna ta hänsyn till sådana särdrag så länge som alla krav i detta direktiv uppfylls på ett korrekt sätt. Medlemsstaterna bör även kunna tillåta försäkringsföretag och andra finansiella företag att driva tjänstepensionsinstitut.
- (20) Tjänstepensionsinstitutet tillhandahåller finansiella tjänster och har ett stort ansvar för tillhandahållande av tjänstepensionsförmåner, och de bör därför när det gäller deras verksamhet och villkoren för denna uppfylla vissa minimikrav på aktsamhet.
- (21) Det stora antalet institut i vissa medlemsstater gör det nödvändigt med en pragmatisk lösning när det gäller kravet på förhandsgodkännande av institut. Om ett institut önskar förvalta en plan i en annan medlemsstat krävs det dock ett förhandsgodkännande av den behöriga myndigheten i den medlemsstat som är hemland.
- (22) Varje medlemsstat bör kräva att varje institut som är etablerat inom dess territorium upprättar årsbokslut och förvaltningsberättelser i vilka hänsyn tas till varje pensionsplan som institutet hanterar, och, vid behov, årsbokslut och förvaltningsberättelser för varje pensionsplan. Årsbokslut och förvaltningsberättelser som ger en rättvisande och korrekt bild av institutets tillgångar, skulder och finansiella ställning, i vilka hänsyn tas till varje pensionsplan som institutet hanterar, och som vederbörligen godkänts av en auktoriserad person, är en mycket betydelsefull informationskälla för planens medlemmar och förmånstagare samt för de behöriga myndigheterna. I synnerhet gör de det möjligt för de behöriga myndigheterna att övervaka institutets finansiella sundhet och att bedöma om det kan uppfylla alla sina avtalsmässiga förpliktelser.

- (23) Ändamålsenlig information om pensionsplanen till medlemmar och förmånstagare är av avgörande betydelse. Detta är särskilt viktigt när det gäller framställningar om information avseende institutets finansiella sundhet, avtalsbestämmelserna, förmånerna och den faktiska finansieringen av de intjänade pensionsrättigheterna, placeringspolicyn och hanteringen av risker och kostnader.
- (24) Ett instituts placeringspolicy är en avgörande faktor både vad avser tjänstepensionernas säkerhet och när det gäller att hålla kostnaderna för dessa på en rimlig nivå. Institutet bör därför upprätta och minst vart tredje år se över skriftliga riktlinjer för placeringsverksamheten. Dessa bör göras tillgängliga för de behöriga myndigheterna och på begäran även för pensionsplanens medlemmar och förmånstagare.
- (25) För att de behöriga myndigheterna skall kunna utföra sina lagstadgade uppgifter bör de ges ändamålsenlig rätt till information och befogenheter att ingripa mot institut och de personer som faktiskt driver dem. Om ett tjänstepensionsinstitut har överlåtit vissa funktioner av väsentlig betydelse, t.ex. kapitalförvaltning, informations-teknik eller bokföring, till andra företag ("outsourcing") bör denna rätt till information och dessa befogenheter att ingripa kunna utsträckas till att täcka dessa utlokaliserade funktioner, för att myndigheterna skall kunna kontrollera huruvida verksamheterna drivs i enlighet med tillsynsbestämmelserna.
- (26) Aktsamhet vid beräkningen av de tekniska avsättningarna är en grundläggande förutsättning för att det skall kunna säkerställas att pensionsåtagandena kan uppfyllas. Tekniska avsättningar bör beräknas enligt erkända aktuariella metoder och bestyrkas av kvalificerade personer. Maximiräntesatserna bör väljas på ett aktsamt sätt enligt relevanta nationella bestämmelser. De tekniska avsättningarna bör motsvara ett minimibelopp som är tillräckligt både för den fortsatta utbetalningen av de förmåner som redan är under utbetalning till förmånstagarna och för att återspegla de åtaganden som följer av medlemmarnas intjänade pensionsrättigheter.
- (27) Det finns betydande skillnader mellan instituten i olika medlemsstater beträffande vilka risker som täcks. De medlemsstater som är hemländer bör därför ha möjlighet att fastställa ytterligare, mer detaljerade bestämmelser för beräkningen av de tekniska avsättningarna förutom bestämmelserna i detta direktiv.
- (28) Tillräckliga och lämpliga tillgångar som motsvarar de tekniska avsättningarna skyddar pensionsplanens medlemmar och förmånstagare i händelse av det uppdragsgivande företags insolvens. I synnerhet när det gäller verksamheter över gränserna krävs det för ett ömsesidigt erkännande av de tillsynsprinciper som tillämpas i medlemsstaterna att de tekniska avsättningarna alltid är fullt täckta.
- (29) Om ett institut inte bedriver verksamhet över gränserna, bör medlemsstaterna, utan att det påverkar tillämpningen av kraven i rådets direktiv 80/987/EEG av den 20 oktober 1980 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagarna vid arbetsgivarens insolvens⁽¹⁾, få tillåta en otillräcklig skuldtäckning av de tekniska avsättningarna, förutsatt att institutet har upprättat en tillfredsställande plan för hur fullständig skuldtäckning skall kunna återställas.
- (30) I många fall kan det vara det uppdragsgivande företaget och inte institutet självt som står för de biometrisk riskerna eller som garanterar vissa förmåner eller viss avkastning. Det förekommer dock även att institutet självt står för sådana risker eller lämnar sådana garantier, varvid det uppdragsgivande företaget i allmänhet har uppfyllt sina förpliktelser i och med de nödvändiga inbetalningarna. I dessa fall liknar de produkter som institutet erbjuder dem som tillhandahålls av livförsäkringsföretag, och de berörda instituten bör uppfylla i vart fall samma kapitalkrav som livförsäkringsföretag.
- (31) Tjänstepensionsinstitut är mycket långsiktiga investerare. De tillgångar som dessa institut förfogar över får i regel inte lösas in annat än för tillhandahållande av pensionsförmåner. För att medlemmarnas och förmånstagarnas rättigheter skall skyddas på ett fullgott sätt bör instituten även ha möjlighet att välja placeringar som passar åtagandenas specifika typ och varaktighet. Dessa förhållanden kräver en effektiv tillsyn och en inriktning på investeringsregler som ger instituten det handlingsutrymme som behövs för att de skall kunna besluta om den säkraste och mest effektiva placeringspolicyn och som ålägger dem att agera på ett aktsamt sätt. Laktagandet av aktsamhetsprincipen kräver därför en placeringspolicy som är anpassad till medlemsstrukturen i det enskilda tjänstepensionsinstitutet.
- (32) Tillsynsmetoder och praxis skiljer sig åt mellan medlemsstaterna. Dessa bör därför ges visst utrymme att efter eget skön i detalj utforma de investeringsregler som de önskar kräva att institut som är etablerade inom deras territorier skall följa. Dessa regler får dock inte inskränka den fria rörligheten för kapital, såvida det inte är motiverat av aktsamhetsskäl.
- (33) Eftersom tjänstepensionsinstitutet är mycket långsiktiga investerare med låga likviditetsrisker, har de förutsättningar att inom aktsamma gränser investera såväl i icke-likvida tillgångar, t.ex. aktier, som på riskkapitalmarknaderna. De kan också utnyttja fördelarna med en internationell diversifiering. Det bör därför inte, annat än av aktsamhetsskäl, finnas några begränsningar för investeringar i aktier, på riskkapitalmarknader eller i valutor andra än dem som åtagandena är uttryckta i.

⁽¹⁾ EGT L 283, 28.10.1980, s. 23. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/74/EG (EGT L 270, 8.10.2002, s. 10).

- (34) Om institutet emellertid bedriver verksamhet över gränserna, kan den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten kräva att institutet tillämpar begränsningar för investeringar i aktier och liknande tillgångar som inte är föremål för handel på reglerade marknader, i aktier och andra överlåtbara instrument som ges ut av samma företag eller i tillgångar denominerade i icke-matchande valutor, under förutsättning att dessa regler även gäller för institut i värdmedlemsstaten.
- (35) Restriktioner rörande institutens fria val av godkända kapitalförvaltare och förvaringsinstitut begränsar konkurrensen på den inre marknaden och bör därför tas bort.
- (36) Utan att det påverkar tillämpningen av nationell social- och arbetsmarknadslagstiftning avseende pensionssystemens uppbyggnad, inbegripet obligatoriskt medlemskap och utfallen av kollektivavtal, bör instituten ges möjlighet att tillhandahålla sina tjänster i andra medlemsstater. De bör tillåtas att åta sig uppdrag för företag som är etablerade i andra medlemsstater och att förvalta pensionsplaner med medlemmar i mer än en medlemsstat. Detta kan komma att leda till betydande stordriftsfördelar för instituten själva, men också till att förbättra konkurrenskraften hos gemenskapens näringsliv och underlätta arbetskraftens rörlighet. För detta krävs ett ömsesidigt erkännande av aktsamhetskraven. Om inget annat anges bör de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland utöva tillsyn över att aktsamhetskraven uppfylls.
- (37) Rätten för ett institut i en medlemsstat att förvalta en tjänstepensionsplan som avtalats i en annan medlemsstat bör utövas med fullständigt iakttagande av bestämmelserna i gällande social- och arbetsmarknadslagstiftning i värdmedlemsstaten i den mån lagstiftningen är relevant för tjänstepensioner, exempelvis definitionen och utbetalningen av pensionsförmåner och villkoren för överföring av pensionsrättigheter.
- (38) När en plans tillgångar och skulder hanteras fullständigt åtskilt ("ring-fenced") är bestämmelserna i detta direktiv tillämpliga separat på denna plan.
- (39) Det är viktigt att vidta åtgärder för samarbete mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter i tillsynssyfte och mellan dessa myndigheter och kommissionen i

andra syften. För att de behöriga myndigheterna skall kunna uppfylla sina skyldigheter och bidra till att detta direktiv genomförs konsekvent och utan dröjsmål, bör de förse varandra med den information som är nödvändig för tillämpningen av detta direktiv. Kommissionen har uppgett att den avser att inrätta en kommitté för tillsynsorgan i syfte att uppmuntra till samarbete, samordning och diskussioner mellan behöriga nationella myndigheter och att främja ett konsekvent genomförande av detta direktiv.

- (40) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, nämligen att skapa en rättslig ram på gemenskapsnivå som omfattar tjänstepensionsinstitut, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför på grund av åtgärdens omfattning och verkningar bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

I detta direktiv fastställs bestämmelser för inledande och utövande av verksamhet som bedrivs av tjänstepensionsinstitut.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv skall tillämpas på tjänstepensionsinstitut. Om tjänstepensionsinstitut i enlighet med nationell rätt inte är juridiska personer skall medlemsstaterna tillämpa direktivet antingen på dessa institut eller, om inte annat föreskrivs i punkt 2, på de auktoriserade enheter som ansvarar för driften av dessa institut och agerar för deras räkning.

2. Detta direktiv skall inte tillämpas på

- a) institut som förvaltar sociala trygghetssystem som omfattas av förordning (EEG) nr 1408/71⁽¹⁾ och förordning (EEG) nr 574/72⁽²⁾,

⁽¹⁾ Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (EGT L 149, 5.7.1971, s. 2). Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1386/2001 (EGT L 187, 10.7.2001, s. 1).

⁽²⁾ Rådets förordning (EEG) nr 574/72 av den 21 mars 1972 om tillämpningen av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda eller deras familjer flyttar inom gemenskapen (EGT L 74, 27.3.1972, s. 1). Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 410/2002 (EGT L 62, 5.3.2002, s. 17).

- b) institut som omfattas av direktiv 73/239/EEG⁽¹⁾, direktiv 85/611/EEG⁽²⁾, direktiv 93/22/EEG⁽³⁾, direktiv 2000/12/EG⁽⁴⁾ och direktiv 2002/83/EG⁽⁵⁾,
- c) institut vars verksamhet bygger på fördelningsprincipen ("pay as you go"),
- d) institut där det uppdragsgivande företags anställda inte har någon laglig rätt till förmåner och där det uppdragsgivande företaget när som helst kan lösa in tillgångarna och inte nödvändigtvis fullgöra sina skyldigheter att utbetala pensionsförmåner,
- e) företag som gör bokföringsmässiga avsättningar för att kunna betala ut pensionsförmåner till sina anställda.

Artikel 3

Tillämpning på institut som förvaltar planer inom sociala trygghetssystem

Tjänstepensionsinstitut som också förvaltar obligatoriska anställningsrelaterade pensionsplaner som betraktas som en del av sociala trygghetssystem och som omfattas av förordningarna (EEG) nr 1408/71 och (EEG) 574/72 skall omfattas av detta direktiv, när det gäller den del av deras verksamheter som avser tillhandahållande av icke-obligatoriska tjänstepensioner. I sådana fall skall skulder och motsvarande tillgångar hållas fullständigt åtskilda och skall inte kunna överföras till de obligatoriska pensionsplaner som betraktas som en del av det sociala trygghetssystemet eller omvänt.

Artikel 4

Frivillig tillämpning på institut som omfattas av direktiv 2002/83/EG

De medlemsstater som är hemländer får välja att tillämpa bestämmelserna i artiklarna 9-16 och 18-20 i detta direktiv på tjänstepensionsverksamheten hos försäkringsföretag som omfattas av direktiv 2002/83/EG. I sådana fall skall alla tillgångar och skulder som hänför sig till denna verksamhet hållas fullständigt åtskilda från, förvaltas och hanteras skilt från försäkringsföretagens övriga verksamheter, utan någon möjlighet till överföring.

I sådana fall, och endast när det gäller deras tjänstepensionsverksamhet, skall försäkringsföretagen inte omfattas av artiklarna 20-26, 31 och 36 i direktiv 2002/83/EG

⁽¹⁾ Rådets första direktiv 73/239/EEG av den 24 juli 1973 om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (EGT L 228, 16.8.1973, s. 3). Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/13/EG (EGT L 77, 20.3.2002, s. 17).

⁽²⁾ Rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EGT L 375, 31.12.1985, s. 3). Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/108/EG (EGT L 41, 13.2.2002, s. 35).

⁽³⁾ Rådets direktiv 93/22/EEG av den 10 maj 1993 om investeringstjänster inom värdepappersområdet (EGT L 141, 11.6.1993, s. 27). Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/64/EG (EGT L 290, 17.11.2000, s. 27).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG av den 20 mars 2000 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (EGT L 126, 26.5.2002, s. 1). Direktivet senast ändrat genom direktiv 2000/28/EG (EGT L 275, 27.10.2000, s. 37).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/83/EG av den 5 november 2002 om livförsäkring (EGT L 345, 19.12.2002, s. 1).

Den medlemsstat som är hemland skall se till att antingen de behöriga myndigheterna eller de myndigheter som ansvarar för tillsynen av försäkringsföretag som omfattas av direktiv 2002/83/EG som en del av sin tillsynsverksamhet kontrollerar att den verksamhet som rör tjänstepensioner hålls strikt åtskild från övrig verksamhet.

Artikel 5

Små pensionsinstitut och pensionsplaner som följer av lag

Med undantag för vad som föreskrivs i artikel 19 får medlemsstaterna välja att helt eller delvis underlåta att tillämpa detta direktiv på ett institut som är etablerat inom deras territorium och som förvaltar pensionsplaner som sammanlagt har färre än 100 medlemmar. Om inte annat föreskrivs i artikel 2.2 skall sådana institut dock ha rätt att tillämpa direktivet på frivillig grund. Artikel 20 får tillämpas endast om alla övriga bestämmelser i direktivet är tillämpliga.

Medlemsstaterna får välja att inte tillämpa artiklarna 9-17 på institut som tillhandahåller tjänstepensioner enligt lag, vilka pensioner garanterats av en offentlig myndighet. Artikel 20 får tillämpas endast om alla övriga bestämmelser i direktivet är tillämpliga.

Artikel 6

Definitioner

I detta direktiv avses med

- a) *tjänstepensionsinstitut* eller *institut*: ett institut som, oavsett dess rättsliga form, förvaltar fonderade medel och som är etablerat oberoende av uppdragsgivande företag eller branschorganisation utifrån syftet att tillhandahålla pensionsförmåner i samband med yrkesutövning på grundval av en överenskommelse eller ett avtal som slutits

— enskilt eller kollektivt mellan arbetsgivare och arbetstagarer eller deras respektive företrädare, eller

— med egenföretagare i enlighet med lagstiftningen i hem- och värdmedlemsstaten

och som bedriver verksamheter som direkt föranleds av dessa,

- b) *pensionsplan*: ett avtal, en överenskommelse, en stiftandekund ("trust deed") eller bestämmelser, vari anges vilka pensionsförmåner som skall lämnas och på vilka villkor,

- c) *uppdragsgivande företag*: varje företag eller annat organ, oavsett om det omfattar eller består av en eller flera juridiska eller fysiska personer, vilket handlar i egenskap av arbetsgivare eller egenföretagare eller en kombination av dessa, och som gör inbetalningar till ett tjänstepensionsinstitut,

- d) *pensionsförmåner*: förmåner som betalas ut med anledning av uppnådd pensionsålder eller förväntat uppnående av pensionsålder eller, om de kompletterar dessa förmåner och tillhandahålls sekundärt, i form av utbetalningar vid dödsfall, invaliditet eller upphörande av anställning eller i form av bidrag eller tjänster som tillhandahålls vid sjukdom, medellöshet eller dödsfall. För att den ekonomiska tryggheten under pensionstiden skall stärkas utgörs dessa förmåner i regel av livslånga utbetalningar. Förmånerna kan dock också vara utbetalningar under viss tid eller ett engångsbelopp.
- e) *medlem*: en person vars yrkesverksamhet ger honom/henne rätt till eller kommer att ge honom/henne rätt till pensionsförmåner enligt bestämmelserna i en pensionsplan,
- f) *förmånstagare*: en person som uppbär pensionsförmåner,
- g) *behöriga myndigheter*: de nationella myndigheter som har utsetts för att utföra de åligganden som anges i detta direktiv,
- h) *biometriska risker*: risker kopplade till dödsfall, invaliditet och lång levnad,
- i) *den medlemsstat som är hemland*: den medlemsstat där institutet har sitt säte och sin huvudsakliga förvaltning eller, om det inte har något säte, sin huvudsakliga förvaltning,
- j) *värmedlemsstat*: den medlemsstat vars social- och arbetsmarknadslagstiftning som är relevant på tjänstepensionsområdet är tillämplig på förhållandet mellan det uppdragsgivande företaget och medlemmarna.

Artikel 7

Institutets verksamhet

Varje medlemsstat skall kräva att institut som är etablerade inom dess territorium begränsar sin verksamhet till sådan verksamhet som avser pensionsförmåner, inbegripet verksamheter som föranleds av dessa.

Om ett försäkringsföretag, i enlighet med artikel 4, driver sin tjänstepensionsverksamhet genom att hålla tillgångarna och skulderna fullständigt åtskilda, skall de fullständigt åtskilda tillgångarna och skulderna hanteras endast inom ramen för sådan verksamhet som avser pensionsförmåner och därav direkt föranledd verksamhet.

Artikel 8

Juridisk åtskillnad mellan uppdragsgivande företag och tjänstepensionsinstitut

Varje medlemsstat skall se till att uppdragsgivande företag är juridiskt åtskilda från tjänstepensionsinstitut, så att institutets tillgångar skyddas för medlemmarnas och förmånstagarnas räkning om det uppdragsgivande företaget går i konkurs.

Artikel 9

Villkor för att få bedriva verksamhet

1. Varje medlemsstat skall med avseende på alla institut som är etablerade inom dess territorium se till att
 - a) institutet registreras i ett nationellt register av den behöriga tillsynsmyndigheten eller är auktoriserat; vid sådan verksamhet över gränserna som avses i artikel 20 skall även de medlemsstater där institutet är verksamt framgå av registret,
 - b) institutets faktiska verksamhet drivs av personer med god vandel som antingen själva har erforderlig yrkesmässig kompetens och erfarenhet på området eller anlitar rådgivare som besitter sådan kompetens och erfarenhet,
 - c) korrekt upprättade regler för institutets hantering av varje pensionsplan har införts och medlemmarna har fått tillräcklig information om dessa,
 - d) alla tekniska avsättningar beräknas och bestyrks av en aktuarie eller av någon annan expert på området, till exempel en revisor, i enlighet med nationell lagstiftning, på grundval av aktuariella metoder som erkänns av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland,
 - e) det uppdragsgivande företaget, om det garanterar pensionsförmånerna, är skyldigt att regelbundet finansiera detta åtagande,
 - f) medlemmarna hålls tillräckligt informerade om pensionsplanens villkor, särskilt vad gäller
 - i) de rättigheter och skyldigheter som parterna i pensionsplanen har,
 - ii) de ekonomiska, tekniska och övriga risker som är förbundna med pensionsplanen,
 - iii) vad dessa risker innebär och deras fördelning.
2. I enlighet med subsidiaritetsprincipen och med vederbörligt beaktande av storleken på pensionsförmånerna från socialförsäkringssystemen får medlemsstaterna föreskriva att täckning av risker kopplade till lång levnad och invaliditet, efterlevnadskydd samt en garanti för återbetalning av inbetalade belopp erbjuds till medlemmarna som kompletterande förmåner, om arbetsgivarna och arbetstagarna, eller deras respektive företrädare, kommer överens om detta.
3. En medlemsstat får, i syfte att säkerställa att medlemmarnas och förmånstagarnas intressen skyddas på ett fullgott sätt, tillfoga ytterligare krav till villkoren för att få bedriva verksamhet i institut som är etablerade inom dess territorium.
4. En medlemsstat får tillåta eller kräva att institut som är etablerade inom dess territorium helt eller delvis överlåter driften av dessa institut till andra enheter som agerar för dessa instituts räkning.

5. När det gäller sådan verksamhet över gränserna som avses i artikel 20, skall villkoren för att få bedriva sådan verksamhet godkännas i förväg av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland.

Artikel 10

Årsbokslut och förvaltningsberättelser

Varje medlemsstat skall kräva att varje institut som är etablerat inom dess territorium upprättar årsbokslut och förvaltningsberättelser i vilka hänsyn tas till varje pensionsplan som institutet hanterar och, vid behov, årsbokslut och förvaltningsberättelser för varje pensionsplan. Årsboksluten och förvaltningsberättelserna skall ge en rättvisande och korrekt bild av institutets tillgångar, skulder och finansiella ställning. Årsboksluten och uppgifterna i förvaltningsberättelserna skall vara konsekventa, uttömmande, sakligt presenterade samt i vederbörlig ordning godkända av auktoriserade personer, i enlighet med nationell lagstiftning.

Artikel 11

Information som skall lämnas till medlemmar och förmånstagare

1. Beroende på hur pensionsplanen är utformad skall varje medlemsstat se till att alla institut som är etablerade inom dess territorium tillhandahåller minst den information som anges i denna artikel.
2. Medlemmar och förmånstagare och/eller, i förekommande fall, deras företrädare skall erhålla
 - a) på begäran: det årsbokslut och den förvaltningsberättelse som avses i artikel 10 och, i de fall ett institut är ansvarigt för mer än en plan, de årsbokslut och förvaltningsberättelser som avser deras särskilda pensionsplan,
 - b) inom skälig tid: all relevant information om ändringar av reglerna för pensionsplanen.
3. De riktlinjer för placeringsverksamheten som avses i artikel 12 skall på begäran göras tillgängliga för medlemmar och förmånstagare och/eller, i förekommande fall, deras företrädare.
4. Varje medlem skall på begäran även få utförlig och saklig information om
 - a) i tillämpliga fall, målnivån för pensionsförmånerna,
 - b) pensionsförmånernas storlek för det fall att anställningen upphör,
 - c) om medlemmen själv står för den finansiella risken: i förekommande fall, uppgifter om olika tillgängliga investeringsalternativ och den faktiska investeringsportföljen samt uppgifter om riskexponering och kostnader som är förenade med investeringarna,
 - d) villkor för överföring av pensionsrättigheter till något annat tjänstepensionsinstitut om anställningsförhållandet upphör.

Medlemmarna skall varje år erhålla kortfattad information om institutets situation och de individuella rättigheternas aktuella finansiella nivå.

5. Varje förmånstagare skall, vid pensionsavgång eller när andra förmåner skall betalas ut, få lämplig information om de förmåner som förmånstagaren har rätt till och om de utbetalningsalternativ som finns.

Artikel 12

Riktlinjer för placeringsverksamheten

Varje medlemsstat skall se till att varje institut som är etablerat inom dess territorium utarbetar och minst vart tredje år följer upp skriftliga riktlinjer för placeringsverksamheten. Dessa riktlinjer skall ofördröjligen ses över efter varje väsentlig förändring av placeringspolicyn. Medlemsstaterna skall föreskriva att riktlinjerna skall innehålla i vart fall sådana uppgifter som metoder för att mäta placeringsrisker, processer för riskkontroll och den strategiska allokeringen av tillgångar i förhållande till pensionsåtagandenas art och varaktighet.

Artikel 13

Uppgifter som skall lämnas till de behöriga myndigheterna

Varje medlemsstat skall se till att de behöriga myndigheterna har de befogenheter och de medel med avseende på alla institut som är etablerade inom dess territorium som är nödvändiga för att

- a) kräva att varje institut, dess styrelse, verkställande direktör och andra befattningshavare i ansvarig ställning i institutet, skall lämna information om alla affärsangelägenheter eller överlämna alla affärshandlingar,
- b) utöva tillsyn över affärsförbindelser mellan institutet och andra företag eller mellan institut, när institut överläter funktioner till dessa företag eller institut ("outsourcing"), vilka påverkar institutets finansiella ställning eller som är av avgörande betydelse för vad som krävs för effektiv tillsyn,
- c) regelbundet få tillgång till riktlinjerna för placeringsverksamheten, årsbokslutet och förvaltningsberättelsen och alla handlingar som krävs för tillsynen. Dessa kan vara dokument såsom
 - i) interna delårsrapporter,
 - ii) aktuariella värderingar och detaljerade beräkningar,
 - iii) analyser beträffande matchning av tillgångar och skulder ("asset-liability studies"),
 - iv) dokumentation som visar att riktlinjerna för placeringsverksamheten följs,
 - v) dokumentation som visar att inbetalningar skett planligt,
 - vi) rapporter från de personer som tilldelats ansvaret för revisionen av de årsbokslut som avses i artikel 10,
- d) utföra inspektioner på plats i institutens lokaler och, när så är lämpligt, på platser där utlokaliserade funktioner utförs för att kontrollera huruvida verksamheten bedrivs i enlighet med tillsynsreglerna.

Artikel 14

De behöriga myndigheternas befogenheter att ingripa samt deras förpliktelser

1. De behöriga myndigheterna skall kräva att varje institut som är etablerat inom deras territorium har sunda förvaltnings- och redovisningsmetoder samt tillfredsställande mekanismer för intern kontroll.

2. De behöriga myndigheterna skall ha befogenhet att gentemot varje institut som är etablerat inom deras territorium eller gentemot de personer som driver instituten vidta alla de åtgärder, däribland vid behov administrativa eller finansiella åtgärder, som är lämpliga och nödvändiga för att förebygga eller åtgärda varje oegentlighet som kan skada medlemmarnas och förmånstagarnas intressen.

De får även begränsa eller förbjuda institutets rätt att fritt förfoga över sina tillgångar, särskilt om

a) institutet inte har gjort tillräckliga tekniska avsättningar i förhållande till hela sin verksamhet eller om de tillgångar som motsvarar de tekniska avsättningarna är otillräckliga,

b) institutet inte längre uppfyller lagstadgat kapitalkrav.

3. För att skydda medlemmarnas och förmånstagarnas intressen får de behöriga myndigheterna helt eller delvis överföra befogenheter som, enligt lagstiftningen i den medlemsstat som är hemland, innehas av de personer som driver ett institut som är etablerat inom deras territorium till en särskild företrädare som är lämpad för att utöva dessa befogenheter.

4. De behöriga myndigheterna får förbjuda eller begränsa verksamheten i ett institut etablerat inom deras territorium, särskilt om

a) institutet inte på ett tillfredsställande sätt kan skydda medlemmarnas och förmånstagarnas intressen,

b) institutet inte längre uppfyller villkoren för att få bedriva sin verksamhet,

c) institutet allvarligt har åsidosatt sina skyldigheter enligt de regler det omfattas av,

d) ett institut som bedriver verksamhet över gränserna inte följer kraven i den social- och arbetsmarknadslagstiftning i värdlandet som är relevant på tjänstepensionsområdet.

Varje beslut om att förbjuda ett institut att utöva sin verksamhet skall grundas på klart angivna skäl och delges institutet.

5. Medlemsstaterna skall se till att beslut avseende institut som fattats i enlighet med lagar och andra författningar som antagits i enlighet med detta direktiv kan överklagas till domstol.

Artikel 15

Tekniska avsättningar

1. Den medlemsstat som är hemland skall se till att institut som förvaltar tjänstepensionsplaner för samtliga pensionsplaner alltid innehar tillräckliga tekniska avsättningar motsvarande deras ekonomiska åtaganden till följd av gällande pensionsavtal.

2. Den medlemsstat som är hemland skall se till att institut som förvaltar tjänstepensionsplaner där institutets åtagande omfattar biometrisk risk och/eller en garanti avseende antingen en viss avkastningsnivå eller en bestämd förmånsnivå, gör tekniska avsättningar som är tillräckliga i förhållande till samtliga åtaganden enligt dessa planer.

3. Dessa tekniska avsättningar skall beräknas varje år. Den medlemsstat som är hemland får dock tillåta att beräkningarna utförs vart tredje år, om institutet till medlemmarna och/eller den behöriga myndigheterna överlämnar ett intyg eller en rapport om justeringarna avseende de mellanliggande åren. Intyget eller rapporten skall ge en klar bild av den justerade utvecklingen av de tekniska avsättningarna och av förändringarna av de risker som täcks.

4. Beräkningen av de tekniska avsättningarna skall utföras och bestyrkas av en aktuarie eller någon annan expert på området, till exempel en revisor, i enlighet med nationell lagstiftning, på grundval av aktuariella metoder som erkänns av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland och enligt följande principer:

a) Minimibeloppet för de tekniska avsättningarna skall beräknas genom en tillräckligt aktsam aktuariell värdering, i vilken hänsyn tas dels till alla åtaganden avseende förmåner, dels till inbetalningarna, i enlighet med institutets pensionsarrangemang. Det skall vara tillräckligt både för den fortsatta utbetalningen av de pensioner och andra förmåner som redan är under betalning till förmånstagare och för att återspegla de åtaganden som följer av medlemmarnas intjänade pensionsrättigheter. De ekonomiska och aktuariella beräkningar som valts för värderingen av åtagandena måste också väljas på ett aktsamt sätt, vid behov med beaktande av en tillräcklig säkerhetsmarginal.

b) Maximiräntesatserna skall väljas på ett aktsamt sätt och fastställas enligt alla relevanta regler i den medlemsstat som är hemland. Dessa aktsamt valda räntesatser skall fastställas med beaktande av

— avkastningen på de motsvarande tillgångar som institutet har och med beaktande av den förväntade avkastningen på framtida investeringar, och/eller

— marknadsavkastningen på statsobligationer eller andra obligationer med låg kreditrisk.

c) De biometrisk tabeller som används för att beräkna de tekniska avsättningarna skall grunda sig på aktsamma antaganden med beaktande av de viktigaste särdragen hos medlemsgruppen och pensionsplanerna, i synnerhet förväntade förändringar i de relevanta riskerna.

d) Metoden och underlaget för beräkningen av de tekniska avsättningarna skall i regel förbli desamma från ett räkenskapsår till ett annat. Ändringar kan dock vara motiverade till följd av förändringar i de rättsliga, demografiska eller ekonomiska förutsättningar som ligger till grund för antagandena.

5. Den medlemsstat som är hemland får, för att säkerställa att medlemmarnas och förmånstagarnas intressen skyddas på ett fullgott sätt, fastställa ytterligare, mer detaljerade krav för beräkningen av de tekniska avsättningarna.

6. För att kunna åstadkomma den ytterligare harmonisering av reglerna för beräkningen av tekniska avsättningar som kan vara motiverad – i synnerhet vad gäller räntesatserna och andra antaganden som påverkar de tekniska avsättningarna – skall kommissionen vartannat år eller på begäran av en medlemsstat lägga fram en rapport om situationen när det gäller utvecklingen av verksamhet över gränserna.

Kommissionen skall föreslå de åtgärder som är nödvändiga för att förebygga eventuella snedvridningar orsakade av olika räntesatser och för att i övrigt skydda förmånstagares och medlemmars intressen avseende varje plan.

Artikel 16

Skuldtäckning av tekniska avsättningar

1. Den medlemsstat som är hemland skall kräva att varje institut alltid skall inneha tillräckliga och lämpliga tillgångar som motsvarar de tekniska avsättningarna för alla pensionsplaner som det förvaltar.

2. Den medlemsstat som är hemland får tillåta ett institut att under en begränsad tid inneha otillräckliga tillgångar för att täcka de tekniska avsättningarna. I detta fall skall de behöriga myndigheterna kräva att institutet antar en konkret och genomförbar återställningsplan så att kraven i punkt 1 blir uppfyllda igen. Planen skall vara förenad med följande villkor:

a) Institutet skall upprätta en konkret och genomförbar plan för hur det inom rimlig tid skall kunna återställa tillgångarnas storlek till den nivå som krävs för att helt täcka de tekniska avsättningarna. Planen skall göras tillgänglig för medlemmarna eller, i förekommande fall, deras företrädare och/eller godkännas av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland.

b) När planen upprättas skall hänsyn tas till institutets specifika situation, särskilt vad gäller dess matchning av tillgångar och skulder ("asset-liability structure"), riskprofil, likviditetsplan, åldersprofilen hos de medlemmar som är berättigade till pensionsförmåner samt till om planerna befinner sig i uppbyggnadsskedet eller skall övergå till full fondering från att inte eller endast delvis ha varit fonderade.

c) Om pensionsplanen upphör att gälla under den period som avses ovan skall institutet underrätta de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland. Institutet skall

inrätta ett förfarande för hur tillgångarna och motsvarande åtaganden skall överföras till ett annat finansiellt institut eller liknande organ. De behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland skall underrättas om detta förfarande, och förfarandets huvuddrag skall göras tillgängliga för medlemmarna eller, i förekommande fall, deras företrädare i enlighet med konfidentialitetsprincipen.

3. När det gäller verksamhet över gränserna som avses i artikel 20 skall de tekniska avsättningarna alltid täckas av tillgångar som är tillräckliga i förhållande till samtliga åtaganden enligt de planer som institutet förvaltar. Om dessa villkor inte uppfylls skall de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland ingripa i enlighet med artikel 14. För att uppfylla detta krav får den medlemsstat som är hemland begära att tillgångarna och skulderna skall hållas fullständigt åtskilda.

Artikel 17

Lagstadgat kapitalkrav

1. Den medlemsstat som är hemland skall se till att institut, som förvaltar pensionsplaner där institutet och inte det uppdragsgivande företaget står för åtagandet att täcka en biometrisk risk eller garanterar en viss avkastning eller en viss förmånsnivå ständigt, som en buffert, innehar kompletterande tillgångar utöver de tekniska avsättningarna. Dess storlek skall återspegla typen av risk och tillgångssammansättningen avseende samtliga de pensionsplaner som institutet förvaltar. Dessa tillgångar skall vara fria från alla förutsebara åtaganden och fungera som en buffert för att kompensera skillnader mellan förväntade och verkliga kostnader och intäkter.

2. För beräkning av den lägsta storleken på de kompletterande tillgångarna skall bestämmelserna i artiklarna 27 och 28 i direktiv 2002/83/EEG tillämpas.

3. Punkt 1 skall dock inte hindra medlemsstaterna från att kräva att institut som är etablerade inom deras territorium skall uppfylla lagstadgade kapitalkrav eller från att fastställa mer detaljerade föreskrifter, om sådana är berättigade av aktsamhetsskäl.

Artikel 18

Investeringsregler

1. Medlemsstaterna skall kräva att institut som är etablerade inom deras territorier skall investera sina tillgångar i enlighet med aktsamhetsprincipen och särskilt i enlighet med följande regler:

a) Tillgångarna skall investeras på det sätt som bäst gagnar medlemmarnas och förmånstagarnas intressen. Vid en eventuell intressekonflikt skall institutet eller den enhet som förvaltar dess portfölj se till att investeringen görs utslutande i medlemmarnas och förmånstagarnas intresse.

- b) Tillgångarna skall investeras på ett sätt som tillförsäkrar säkerhet, kvalitet, likviditet och lönsamhet för den samlade portföljen.

Tillgångar som skall täcka de tekniska avsättningarna skall dessutom investeras på ett sätt som är anpassat till de förväntade framtida pensionsförmånernas typ och varaktighet.

- c) Tillgångarna skall till övervägande del investeras på reglerade marknader. Investeringar i tillgångar som inte är föremål för handel på reglerade finansmarknader måste under alla förhållanden hållas på aktsamma nivåer.
- d) Det skall vara möjligt att investera i derivatinstrument, förutsatt att de bidrar till att minska investeringsriskerna eller underlättar effektiv förvaltning av portföljen. De måste värderas med aktsamhet med beaktande av den underliggande tillgången och tas med vid värderingen av institutets tillgångar. Institutet skall även undvika överdriven riskexponering gentemot en och samma motpart och gentemot annan derivatverksamhet.
- e) Tillgångarna skall vara diversifierade på ett lämpligt sätt för att undvika dels överdrivet beroende av någon särskild tillgång, emittent eller företagsgrupp, dels ackumulation av risker i den samlade portföljen.

Investeringar i tillgångar som emitterats av samma emittent eller emittenter som tillhör samma grupp får inte innebära överdriven riskkoncentration för institutet.

- f) Investeringarna i det uppdragsgivande företaget får inte överstiga 5 % av den samlade portföljen, och när det uppdragsgivande företaget ingår i en grupp får investeringarna i företag som ingår i samma grupp som det uppdragsgivande företaget inte överstiga 10 % av portföljen.

Om institutet har fått sitt uppdrag av flera företag skall investeringarna i dessa uppdragsgivande företag göras på ett aktsamt sätt och med hänsyn till behovet av lämplig diversifiering.

Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa de krav som avses i e och f på investeringar i statsobligationer.

2. Den medlemsstat som är hemland skall förbjuda institutet att ta upp lån eller ställa säkerhet på tredje parts vägnar. Medlemsstaterna får dock tillåta instituten att för en begränsad period ta upp vissa lån som endast syftar till att tillgodose likviditetsbehov.

3. Medlemsstaterna får inte kräva att de institut som är etablerade inom deras territorium investerar i särskilda typer av tillgångar.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 12 får medlemsstaterna inte kräva att investeringsbeslut som fattas av ett institut som är etablerat inom dess territorium eller av dess kapitalförvaltare skall vara villkorat av något godkännande i förväg eller någon systematisk anmälan.

5. Medlemsstaterna får i enlighet med bestämmelserna i punkterna 1–4 fastställa mer detaljerade föreskrifter, även kvantitativa regler, för institut som är etablerade inom deras territorier, om reglerna är berättigade av aktsamhetsskäl, med hänsyn till samtliga åtaganden enligt de planer som institutet förvaltar.

I synnerhet får medlemsstaterna tillämpa investeringsbestämmelser som liknar dem i direktiv 2002/83/EG.

Medlemsstaterna får dock inte hindra instituten från att

a) investera upp till 70 % av de tillgångar som motsvarar de tekniska avsättningarna eller, när det gäller planer där medlemmarna står för den finansiella risken, 70 % av hela portföljen i aktier, överlåtbara värdepapper som kan jämföras med aktier och företagsobligationer som är föremål för handel på reglerade marknader och att besluta om dessa tillgångars relativa vikt i investeringsportföljen; om det är motiverat av aktsamhetsskäl får medlemsstaterna dock tillämpa en lägre gräns för institut som tillhandahåller pensionsprodukter med en långsiktig lägsta garanterad räntesats, står den finansiella risken och själva står för garantin,

b) investera upp till 30 % av de tillgångar som motsvarar de tekniska avsättningarna i tillgångar denominerade i andra valutor än dem som åtagandena är uttryckta i,

c) investera på riskkapitalmarknader.

6. Punkt 5 hindrar inte medlemsstaterna från att, även i enskilda fall, kräva att striktare investeringsregler tillämpas på institut som är etablerade inom deras territorier, särskilt med tanke på institutets åtaganden, om det är motiverat av aktsamhetsskäl.

7. När det gäller sådan verksamhet över gränserna som avses i artikel 20 får den behöriga myndigheten i varje värdmedlemsstat kräva att reglerna i andra stycket skall tillämpas på institutet i den medlemsstat som är hemland. I sådana fall skall dessa regler endast tillämpas på den del av institutets tillgångar som motsvarar den verksamhet som bedrivs i den enskilda värdmedlemsstaten. Dessutom skall de bara tillämpas om samma eller strängare regler även tillämpas på institut som är etablerade i värdmedlemsstaten.

Följande regler avses i första stycket:

a) Institutet får inte investera mer än 30 % av dessa tillgångar i aktier, andra värdepapper som kan jämföras med aktier och skuldförbindelser som inte är föremål för handel på reglerade marknader, eller också skall institutet investera minst 70 % av dessa tillgångar i aktier, andra värdepapper som kan jämföras med aktier och skuldförbindelser som är föremål för handel på reglerade marknader.

b) Institutet får inte investera mer än 5 % av dessa tillgångar i aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, obligationer, skuldförbindelser och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument från samma företag och inte mer än 10 % av dessa tillgångar i aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, obligationer, skuldförbindelser och andra instrument på penning- och kapitalmarknaden från företag som ingår i en och samma grupp.

- c) Institutet skall inte investera mer än 30 % av dessa tillgångar i tillgångar denominerade i andra valutor än dem som åtagandena är uttryckta i.

För att dessa krav skall uppfyllas får hemlandet kräva att tillgångarna hålls fullständigt åtskilda.

Artikel 19

Förvaltning och förvaring

1. Medlemsstaterna får inte begränsa institutens rätt att, för förvaltningen av investeringsportföljen, utse kapitalförvaltare som är etablerade i andra medlemsstater och som där är vederbörligen auktoriserade för sådan verksamhet i enlighet med direktiven 85/611/EEG, 93/22/EEG, 2000/12/EG och 2002/83/EG samt de som avses i artikel 2.1 i detta direktiv.

2. Medlemsstaterna får inte begränsa institutens rätt att, för förvaringen av sina tillgångar, utse förvaringsinstitut som är etablerade i en annan medlemsstat och som är vederbörligen auktoriserade i enlighet med direktiven 93/22/EEG eller 2000/12/EG eller som är godkända som förvaringsinstitut enligt direktiv 85/611/EEG.

Bestämmelsen i denna punkt skall inte hindra den medlemsstat som är hemland från att göra det obligatoriskt att anlita förvaringsinstitut.

3. Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt enligt sin nationella lagstiftning att i enlighet med artikel 14 förbjuda förvaringsinstitut som är etablerade inom dess territorium att fritt förfoga över förvarade tillgångar om detta begärs av den medlemsstat som är institutets hemland.

Artikel 20

Verksamhet över gränserna

1. Utan att det påverkar tillämpningen av nationell social- och arbetsmarknadslagstiftning avseende pensionssystemens uppbyggnad, inbegripet obligatoriskt medlemskap och utfallen av kollektivavtal, skall medlemsstaterna tillåta företag som är etablerade inom deras territorier att ge uppdrag åt tjänstepensionsinstitut som är godkända i andra medlemsstater. De skall även tillåta tjänstepensionsinstitut som är godkända inom deras territorier att åta sig uppdrag för företag som är etablerade inom andra medlemsstaters territorier.

2. Ett institut som önskar åta sig uppdrag för ett uppdragsgivande företag som är etablerat inom en annan medlemsstats territorium måste enligt artikel 9.5 godkännas i förväg av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland. Det skall till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland där det är auktoriserat anmäla att det avser att åta sig uppdrag från ett uppdragsgivande företag som är etablerat i en annan medlemsstat.

3. Medlemsstaterna skall kräva att institut som är etablerade inom dess territorium och som erbjuder sig att åta sig uppdrag för ett företag som är etablerat inom en annan medlemsstats territorium lämnar följande uppgifter när de gör en anmälan enligt punkt 2:

a) Vårdmedlemsstat(er).

b) Det uppdragsgivande företags namn.

c) De viktigaste särdragen i den pensionsplan som skall förvaltas för det uppdragsgivande företags räkning.

4. När en behörig myndighet i den medlemsstat som är hemland mottar en underrättelse enligt punkt 2 och den inte har skäl att betvivla att institutets administrativa uppbyggnad, dess finansiella ställning eller dess lednings vandel och yrkesmässiga kvalifikationer eller erfarenhet på området är förenliga med den verksamhet som föreslås i vårdmedlemsstaten, skall den inom tre månader från mottagandet av de uppgifter som avses i punkt 3 vidarebefordra dessa till de behöriga myndigheterna i vårdmedlemsstaten och informera institutet om detta.

5. Innan institutet börjar förvalta en pensionsplan för ett uppdragsgivande företag beläget i en annan medlemsstat, skall de behöriga myndigheterna i vårdmedlemsstaten inom två månader efter mottagandet av de uppgifter som avses i punkt 3 vid behov underrätta de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland om de krav i social- och arbetsmarknadslagstiftningen som är relevanta på tjänstepensionsområdet och som skall uppfyllas när pensionsplanen förvaltas på uppdrag av ett företag i vårdmedlemsstaten samt om alla regler som skall tillämpas enligt artikel 18.7 och punkt 7 i denna artikel. De behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland skall underrätta institutet om dessa uppgifter.

6. Institutet får börja förvalta pensionsplanen på uppdrag av ett företag i vårdmedlemsstaten i enlighet med de krav i vårdmedlemsstatens social- och arbetsmarknadslagstiftning som är relevanta på tjänstepensionsområdet och de regler som måste tillämpas enligt artikel 18.7 och punkt 7 i denna artikel så snart som det har mottagit den underrättelse som avses i punkt 5 eller, om ingen underrättelse från de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland inkommer, efter utgången av den tidsfrist som anges i punkt 5.

7. I synnerhet skall ett institut som verkar på uppdrag av ett företag som är etablerat i en annan medlemsstat också beträffande medlemmarna i fråga omfattas av de informationskrav som de behöriga myndigheterna i vårdmedlemsstaten i enlighet med artikel 11 föreskriver för institut som är etablerade i den medlemsstaten.

8. De behöriga myndigheterna i vårdmedlemsstaten skall underrätta de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland om alla väsentliga ändringar dels av de krav i vårdmedlemsstatens social- och arbetsmarknadslagstiftning som är relevanta på tjänstepensionsområdet som kan påverka pensionsplanen i den mån det gäller förvaltningen av denna på uppdrag av ett företag i vårdmedlemsstaten, dels om de regler som måste tillämpas enligt artikel 18.7 och punkt 7 i denna artikel.

9. Institutet skall vara föremål för löpande tillsyn av de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten, när det gäller verksamhetens förenlighet med de krav i arbetsmarknads- och sociallagstiftningen i värdlandet som är relevanta på tjänstepensionsområdet som anges i punkt 5 och med de informationskrav som anges i punkt 7. Om oegentligheter upptäcks vid denna tillsyn skall de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland omgående underrättas av de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten. De behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland skall i samordning med de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten vidta de åtgärder som krävs för att se till att institutet upphör med de upptäckta överträdelsena av social- och arbetsmarknadslagstiftningen.

10. Om institutet, trots de åtgärder som vidtagits av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland eller på grund av att lämpliga åtgärder saknas i den medlemsstat som är hemland, fortsätter att överträda de tillämpliga bestämmelser i värdmedlemsstatens social- och arbetsmarknadslagstiftning som är relevanta på tjänstepensionsområdet, får de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten, efter att ha informerat de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland, vidta lämpliga åtgärder för att förhindra eller beivra ytterligare oegentligheter och, om det är strikt nödvändigt, hindra institutet från att bedriva verksamhet i värdmedlemsstaten för det uppdragsgivande företagens räkning.

Artikel 21

Samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen

1. Medlemsstaterna skall på lämpligt sätt se till att detta direktiv tillämpas enhetligt genom regelbundet utbyte av information och erfarenheter i syfte att utveckla bästa praxis på detta område och ett närmare samarbete för att på så sätt förhindra snedvridning av konkurrensen och skapa de nödvändiga förutsättningarna för oproblematiskt medlemskap över gränserna.

2. Kommissionen och medlemsstaternas behöriga myndigheter skall ha ett nära samarbete för att underlätta tillsynen över tjänstepensionsinstitutens verksamhet.

3. Varje medlemsstat skall informera kommissionen om allvarigare problem som tillämpningen av detta direktiv ger upphov till.

Kommissionen och de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna skall så snart som möjligt behandla sådana svårigheter i syfte att finna lämpliga lösningar.

4. Fyra år efter det att detta direktiv har trätt i kraft skall kommissionen lämna en rapport som innehåller en översyn av

- a) tillämpningen av artikel 18 och de framsteg som har gjorts i anpassningen av de nationella tillsynssystemen, och
- b) tillämpningen av artikel 19.2 andra stycket, i synnerhet den rådande situationen i medlemsstaterna när det gäller anlitaandet av förvaringsinstitut och, i förekommande fall, den roll de spelar.

5. De behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten får be de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som är hemland att besluta att institutets tillgångar och åtaganden skall hållas fullständigt åtskilda i enlighet med artiklarna 16.3 och 18.7.

Artikel 22

Genomförande

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 23 september 2005. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

3. Medlemsstaterna får till den 23 september 2010 uppskjuta tillämpningen av artikel 17.1 och 17.2 på institut som är etablerade inom deras territorium som vid den tidpunkt som anges i punkt 1 i den här artikeln inte uppfyller det lägsta lagstadgade kapitalkrav som krävs enligt artikel 17.1 och 17.2. Institut som avser att bedriva verksamhet över gränserna i den mening som avses i artikel 20 får dock inte göra detta förrän de uppfyller reglerna i detta direktiv.

4. Medlemsstaterna får till den 23 september 2010 uppskjuta tillämpningen av artikel 18.1 f på institut som är etablerade inom deras territorier. Institut som avser att bedriva verksamhet över gränserna enligt artikel 20 får dock inte göra detta förrän de uppfyller reglerna i detta direktiv.

Artikel 23

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 24

Adressater

Detta direktiv rikter sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 3 juni 2003.

På Europaparlamentets vägnar

P. COX

Ordförande

På rådets vägnar

N. CHRISTODOULAKIS

Ordförande